

ශ්‍රී. ඩබ්. ඩ. 2556 වස මස කලාපය, රා. ව. 2012 ක් වූ ඔක්තෝම්බර් 29 වන දින
 මාතර, ශ්‍රී සුදර්ශ විද්‍යායතන පරිවෙනාධිපති දෙවිනුවර, කපුගම ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති
 ශාස්ත්‍රපති පුජ්‍යපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසිනි.
 හොඳ බමුණෙක් වී සසර කෙටිකර ගනිමු.

ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්ස,
 කාරුණික පින්වත්නි,

අද වස පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයයි. වස් විසූ හික්කුන්වහන්සේලා වස් පවාරණය කරනු ලබන්නේ මෙම පොහොය දිනයේ ය. අද සිට ඉල් පොහොය දක්වා කඩින පිංකම් පවත්වනු ලැබේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ තුන්මාසයක් වස්වසා වැඩ සිට සංකස්සපුර නුවරට වැඩම කළේ ද අද වැනි පොහොය දිනයක ය. මිහිඳු මානිමියන්ගේ මග පෙන්වීම මත අර්ථ නම් ඇමතිවරයා ඇතුළු පිරිස සංඝමිත්තා තෙරණිය වැඩමවාගෙන ඒම සඳහා පැලලුප්නුවරට යාමට ගමන ආරම්භ කළේ ද, අද වැනි වස් පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයකයි. මෙවන් සුවිශේෂී පොහොය දිනයක අප මේ

සදහම් පණිවිඩයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ හොඳ බමුණෙක් වී සසර කෙටිකරගන්නා අකාරය සිහිපත් කර දීමටයි.

බ්‍රාහ්මණ යන වචනය ඇසෙන විටම බොහෝවිට අපේ හිතට දෙවශක් ඇතිවෙයි. ඊට හේතුව බ්‍රාහ්මණ යන වචනය හරියට අවබෝධ නොකර ගැනීමයි. බුදුන්වහන්සේ බමුණන්ගේ දුර්වල තැන් විවේචනයට ලක් කළේ ඔවුන් පිළිබඳ දෙවශයකින් නොවේ. ඔවුන් සකස්කර ගැනීමටයි. බ්‍රාහ්මණ සංස්කෘතිය තුළ බමුණා යනු මහා බ්‍රහ්මයාගේ මැවීමකි. බුදුන්වහන්සේ එම නිර්මාණවාදී අදහස බැහැරකොට පරිණාමවාදී චින්තනයට අනුව බමුණා යනු කවුද කියා පැහැදිලි කළ සේක. “පාපකෙ අකුසලෙ ධමෙම බාහෙනතිති බ්‍රාහමණො” යනුවෙන් දේශනා කළේ පාපී අකුසල ධර්මයන්ට අකමැති පිරිසක් සමාජයෙන්ම බිහිවන බවත් එම පිරිස බ්‍රාහ්මණයින් බවත් ය.

වර්ග 26 කින් යුක්ත ධම්මපද පාලියේ 26 වෙනි වර්ගය බ්‍රාහ්මණ වර්ගයයි. එම වර්ගයේ සඳහන් ගාථාවලින් පැහැදිලි වන්නේ සියළු කෙලෙස් නසා සසර කෙටිකර ගත් පුද්ගලයා බ්‍රාහ්මණ යනුවෙන් හැඳින්විය හැකි බවයි. මෙම සදහම් පණිවිඩයේද අපේක්ෂාව වන්නේ එවැනි හොඳ බමුණන් පිරිසක් වී සසර කෙටිකර ගැනීමයි.

මේ සඳහා අප යොදා ගන්නේ බ්‍රාහ්මණවර්ගයේ එන ගාථා ධර්මයකි. මුලින්ම එම ගාථාව සහ එහි සරල අදහස විමසා බලමු.

- අචිරුද්ධං චිරුදෙධසු - අතත දුණොධසු නිබබ්බතං
- සාදුනෙසු අනාදුනං - තමහං බ්‍රෂමි බ්‍රාහමණං

චිරුදෙධසු - චිරුද්ධ වන්නවුන් අතර, අචිරුද්ධය මෙක් චිරුද්ධ නොවී සිටිත් ද, අතතදුණොධසු තමාට දැඩුවමී කරන්න වුන් සමග , නිබබ්බතං

නිවීමෙන් ජීවත් වේද, සාදනෙසු - සියල්ල දැකීමට ගන්නවුන් අතර අනාදනං - දැකීමට නොගෙන සිටින්නේ ද, තමනං බුදුම බුහමණං චබදු පුද්ගලයා බමුණෙක් යයි පවසමි. මෙම පදගත අර්ථයෙහි සරළ අර්ථය මෙසේ ය.

“විරුද්ධ වූවන් අතර විරුද්ධ ක්‍රියා නැතිව සිටින, හිංසකයන්ගේ අතර නිවී සැනසී සිටින, තෘෂ්ණාවෙන් මමය, මාගේය, යයි ගන්නවුන් අතර කිසිවක් අල්ලා නොගෙන සිටින ඔහුට මම බ්‍රාහ්මණයෙක් යයි කියමි.

මෙම අදහසට අනුව අප මෙතෙක් බියවී සිටි බ්‍රාහ්මණ යන වචනයට මිනිසු බියවිය යුතු නැත. ගුණ ධර්ම ඇති බමුණෙක් සහ බැමිණියක් වී සසර කෙටිකර ගැනීමට උත්සාහවත් වෙමු. අද සමාජය තුළ බොහෝ ගැටුම් ඇතිකරගෙන අප සසර දිගු කරගන්නේ බුදුදහම උගන්වන මෙම වින්තනය නොදන්නා කම නිසයි.

ඉහත සඳහන් කළ ගාථා ධර්මයෙහි නිදාන කථාව ධම්මපදට්ඨ කථාවට අනුව විමසා බලමු. එක්තරා බැමිණියක් හිඤ්ඤා වහන්සේලා 4 නමකට දානයක් පිළියෙල කොට තම බමුණාට කීවේ හොඳ වැඩිහිටි හිඤ්ඤා 4 නමක් වැඩිම කරගෙන එන ලෙසයි. නමුත් බමුණාට ලැබුණේ සාමනේර හිඤ්ඤා වහන්සේලා 4 නමකි. සංකිච්ච සාමනේර, පණ්ඩිත සාමනේර, සෝපාක සාමනේර, රේචත සාමනේර යනු එම හතර නමයි. මේ හතර නමම සිව් පිළිසිඹියා පත් රහතන් වහන්සේලා ය.

මේ බව නොදත් බැමිණිය තම දානයට කුඩා ස්වාමීන් වහන්සේලා 4 නමක් වැඩිම ගැන සිත අසතුටුකරගත් හ. පනවා තිබූ ආසනවල වාඩිවීමට ද ඉඩ නොදී වෙනත් කුඩා ආසනයක් පිළියෙල කර දුන්න. නැවත බමුණාට කීවේ වයසට ගිය හිඤ්ඤා වහන්සේ නමක් වැඩිමකරගෙන එන ලෙසයි. දෙවන වර ලැබුණේ සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ ය. නමුත් සැරියුත් හිමියන් එතනට වැඩිමකොට දානය 4 නමකට පිලියෙල කොට ඇති නිසාත්, ඒ සඳහා රහතන් වහන්සේලා 4 නමක් වැඩිමකර ඇති නිසාත්, ආපසු විහාරයට වැඩිම කළහ. බැමිණිය නැවතත් බමුණා ලවා තවත් වැඩිහිටි හිමිනමක් ගෙන්වා ගත්හ. එහිදී වැඩිම කළේ මුගලන් මහරහතන් වහන්සේ ය. දූතයට අවශ්‍ය

හිඤ්ඤාචාර්යවරයා වැඩිම කොට ඇති නිසා මුලින් හිමියන් ද විභාරයට වැඩිම කළහ. බැමණිය කෝපයට පත්ව බමුණාට කියන්නේ යාගයක් කරන තැනක මුලින්ම සිටින වයසකම බමුණා තම දානයට රැගෙන එන ලෙසයි. උදේ සිට දානය නොලැබ සිටින මෙම රහතන් වහන්සේලා 4 නම පත්ව සිටින අපහසුව සක්දෙව් රජුට දැනිනි. යාගයක් කරන තැන මහළු බමුණු වේෂයක් ගෙන සිටීමට තීරණය කළහ. අර බමුණා මේ මහළු බමුණා දැක තම බැමණියගේ අදහස සම්පූර්ණ කළ හැකි අයෙක් බව තේරුම් ගෙන මහලු බමුණු වෙසින් සිටින සක්දෙව් රජු තම නිවසට රැගෙන ගිය ය. බැමණිය ඉතා සතුටට පත්වී දමා තිබූ ඇතිරිලි උඩට තවත් ඇතිරිලිදමා එම බමුණාට මහාර්ඝ ආසනයක් පිළියෙල කළ හ. ඒ බමුණා අර රහත් සාමනේර 4 නමට නමස්කාර කොට කුඩා අසුනක හිඳ ගත්හ. ඒ බමුණාගේ ක්‍රියාවෙන් කෝපයට පත් බැමණිය එම මහළු බමුණා ගෙදරින් එළියට දැමීමට උත්සාහ කළත් එය අසාර්ථක විය. පසුව ඒ මහලු බමුණා තමා ශක්‍රදේවේන්ද්‍ර බව දක්වා අහසට නැගී ගියහ. කරුණු තේරුම්ගත් බැමණිය උදේ සිට තම ගෙදර සිටගෙන නිරාහාරව සිටි එම රහත් සාමනේර 4 නමට දානය පිළිගැන්වූ හ. දන්වලදා තුන්නමක් අහසින් ද එක් නමක් පොළවෙහි කිමිඳි විභාරයට වැඩිම කළ හ.

දම් සහා මණ්ඩපයට රැස්වූ හිඤ්ඤාචාර්යවරයා එදා කථා කළේ ඉහතකි හිඤ්ඤා චාර්යවරයාගේ ඉවසීමේ ගුණය ගැනයි. බැමණිය තම නිවසට වැඩිම කොට දානය නොපිළිගන්නවා බොහෝ වේලාවක් අපහසු ආසන වල වාසිකරවාගෙන සිටත් මේ 4 නම කිසිතරහක් නොමැතිව සිටීම හිඤ්ඤාට ප්‍රශ්නයක් විය. එහිදී බුදුන්වහන්සේ දේශනා කළේ මහණෙනි එය පුදුමයට කාරණයක් නොවිය යුතුයි. එදා ඒ බැමණියගේ ගෙදරට වැඩිමකළ සාමනේරයන් වහන්සේලා 4 දෙනාම සිව්පිළිසිඹියාපත් රහතන් වහන්සේලා ය. එවැනි හොඳ බමුණන් කලබල කරගන්නේ නැති බව දේශනා කළ සේක. එම අවස්ථාවේදී ඉහත සඳහන් ගාථාව දේශනා කළ බව කියයි.

වත්මන් සමාජය තුළත් එදා ජීවත් වූ බමුණන් හා බැමණියන් වැනි අය දැකිය හැකි ය. එවැනි අය පන්සල් වල වැඩ සිටින සාමනේර හිඤ්ඤා චාර්යවරයා වෙත දක්වන්නේ එදා ජීවත් වූ බැමණිය ක්‍රියා කළ ආකාරයටයි. සාමනේර හිඤ්ඤා චාර්යවරයා තුළ සුළු සුළු අඩුපාඩුකම් තිබිය හැක. නමුත් උන්වහන්සේලා කවදා හෝ එම විභාරස්ථානයේම නායකත්වයට පත්විය හැක.

එම නිසා ඒ පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ දෙමාපියන් එම ගමේ නොසිටිනවා විය හැක. නමුත් එම ගමේ හැම දෙමාපිය දෙපළක්ම එම පොඩි හාමුදුරුවන් වහන්සේලාට මවක් විය යුතුය. පියෙක් විය යුතුයි. පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ සහෝදර සහෝදරියන් ඒ ගමේ නොසිටිනවා විය හැකිය. නමුත් ඒ ගම්වල ජීවත්වන සහෝදර සහෝදරියන් එම පොඩි හාමුදුරුවරු තම සහෝදරයින් සේ රැකබලා ගත යුතුය. මේ තත්වය නොමැති බොහෝ තැන්වල පොඩි හාමුදුරුවරු හතරකර ගැනීම තදබල ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. එදා බැමිණියගේ නිවසට පැමිණි ඒ සියළු පීඩාවන් විඳ දරා සිටියේ ඒ සාමන්තේර 4 නමට සියලු කෙලෙස් නසා රහත් වී සිටි බැවිනි. අද සිටින පොඩි හාමුදුරුවරු කෙලෙස් සහිත අය නිසා එවැනි ශික්‍ෂණයක් බලාපොරොත්තු විය නොහැක. ඒ නිසා උන්වහන්සේලා රැක ගැනීම ගිහි පැවිදි අප හැමගේම වගකීමක් හා යුතුකමක් විය යුතුය.

විහාරස්ථානවලට උදේ දානය හා දවල් දානය ගෙන එන දායක පින්වතුන් ඊට පෙරදින විහාරස්ථානවලට ගොස් දානයට කී නමක් වැඩසිටිනවාද කියා දැනගෙන දානය ගෙන උපකරණ රැගෙන යති. එවැනි අවස්ථාවල මේ ගාථාවේ සඳහන් කළ වැනි බමුණන් සහ බැමිණියන් හිත් නරක්කරගෙන පන්සලෙන් පිට වෙති. ඊට හේතුව තම දානයට පන්සලේ ලොකු හාමුදුරුවන් නැති බව දැන ගැනීමයි. එහිදී එවැනි අය සැලකිල්ලකින් තොරව දානය ගෙනත් දෙනබව අපට නිතර ආරංචි වෙයි. එවැනි අදහස් ඉවත් කරගත යුතුයි. සංයුතත නිකායේ කෝසල සංයුතතයේ දහර සූත්‍රයේදී බුදුන්වහන්සේ උගන්වන්නේ වයසින් අඩුය කියා 4 දෙනෙකුට අවමන් නොකළ යුතු බවයි. රාජකුමාරයා, කුඩා සර්පයා, ගින්දර, කුඩා හික්‍ෂුවයනු එම හතර දෙනායි. එහිදී දේශනා කරන්නේ “මහරජතුමනි හික්‍ෂුව පුදුරුයයි අවමන් නොකළ යුතුය. පර්භව නොකළ යුතුයි.” යනුවෙනි.

“හික්‍ෂු බො මහාරාජ දහරොති න උඤ්ඤතබ්බො න පරිභොතබ්බො”

එදා ජීවත්වූ මානාධික බැමිණියට තම නිවසට පැමිණි රහතන් වහන්සේලා හතර නමට නිසිලෙස සංග්‍රහකර ගැනීමට බැරවූයේ මේ තත්වය නිසයි. ඒ නිසා පන්සල්වල ජීවත්වන අපේ පොඩිහාමුදුරුවන් එවැනි

අවස්ථාවලදී අපි තරහ නොගෙන ක්‍රියා කරමු. හොඳින් බණ දහම් ඉගෙන ගෙන මුළු ලොවම බබලවන සඳක් බවට පත්වෙමු. එවිට අපේ සඳුවලිය අපට අවමන් කළ අයටත් කරුණාවෙන් පතුරවමු. එදාට ඔවුන් අප කවුද කියාදැන ගනිමු. මෙවැනි තත්වයක් හැකි අපේ දෙමාපියවරු වැනි දායක පින්වතුන් අපට සිටී. ඔවුන්ගේ කරුණාව සහ මෙහිත්‍රිය නිසාය. අප අද මෙසේ ජීවත් වන්නේ.

ඉහත කී තත්වය ගිහි ගෙවල්වලද දැකිය හැක. කුඩා දරුවන් පිළිබඳව නොසලකන තත්වයන් දැකිය හැක. එවැනි දරුවන් පෞරුෂ නීතතා ඇතිවීම මානසික රෝගීන් වූ අවස්ථාද අප දැක ඇත. නමුත් ඒ දරුවන් ඒ සියළු පීඩාවන් විඳගෙන තම ජීවිතය සාර්ථක කරගත් දාට අර වැඩිහිටියන් මහත් චිත්ත පීඩාවට පත්වනු ඇත. ඒ සත්පුරුෂ දරුවන් තමා නොසලකා ක්‍රියා කළ වැඩිහිටියන්ට හොඳින් සලකනවිට ඔවුන් කෙතරම් අසහනයකට පත්වේදැයි සිතාගත හැකිය. ඒ නිසා ගිහි පැවිදි සමාජය තුළ දක්නට ලැබෙන මෙම දුර්ගුණය ඉවත්කරගැනීමට උත්සහවත් විය යුතුයි.

ඉහත කී ගාථාව අනුව විරුද්ධ වාදීන් අතර විරුද්ධ නොවී සිටීම තමාට දඬුවම් කරන විට දඬුවම් නොකර සිටීම, උපාදාන කරන සමාජය තුළ උපාදාන නොකර සිටීම කෙලෙස් රහිත රහතන් වහන්සේලාට හැකි උචිත කෙලෙස් සහිත සාමාන්‍ය ජනතාවට අපහසුබව අපි දනිමු. සියයට සියක් එසේ සිටීමට බැර බව අපි දනිමු. සියයට පනහක් වත් එසේ කටයුතු කළ හැකිනම් අපි හොඳ බමුණන් වෙමු. එවිට අපේ දිග සසර කෙළවර කොටගෙන නිවන් අවබෝධ කරගත හැකිය.

මේ ගාථාවේ එන කරුණු අතර “සදුනෙසු අනාදුනං” යන්න ඉතාම වැදගත් අදහසකි. ඒ ගුණය අපතුළ තිබේනම් අපි සියළුම දෙනා බමුණෝ වෙමු. අපේ ශරීරය සකස්වී තිබෙන්නේ රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාරා, විඤ්ඤාණ යන උපාදාන ස්කන්ධ 5 එකතුවෙනි. ඒවා දැඩිව උපාදානය කරන තරමට අපේ සසර දික්වෙයි. ඒ නිසා හැකි තරම් ඒ උපාදාන ලිහිල්කර ගත හැකි නම් සසර කෙටිකරගත හැකිය.

විශ්ව විද්‍යාලයක මහාචාර්ය ධුරයක් හෙබවූ හොඳ බමුණු හිමිනමක් ගැන මෙහිදී සිහිපත් කරමි. උන්වහන්සේ නිතර පන්සලේ නැත. ධර්ම දේශනා - ශාස්ත්‍රීය දෙසුම් වැනි දේට සහනාභී වීම සඳහා වැඩම කරති. දිනක් පන්සලට පැමිණි ගමේ දායක මහත්මයෙකු එම නාහිමියන්ට දොස් පවරා ඇත. පන්සලේ කිසිම වැඩක් කරන්නේ නැත. දේශන පවත්වමින් බණ දේශණා කරමින් සංචාරය පමණි කරන්නේ. නාහිමියන් කලබල නොවූ හ. උන්වහන්සේ මෙසේ කීහ. දායකමහත්මානනි පන්සලේ පහළ ලිඳේ බොලොක්කය කැඩී ඇත. ඒක හදාගත්තොත් හොඳයි නේද? මේ දෙබස තුළින් පැහැදිලි වන්නේ මහාචාර්යධුරය ඇතුළු විවිධ හැකියාවන් තිබුනත් ඒ හොඳ බමුණු නාහිමියන් ඒවා උපාදානය නොකළ බවයි. සමහර හිකුණු වහන්සේලා තමාට තිබෙන ගරු නාම කියවා ගැනීමට ඉතාම කැමතිය. එම ගරු නාම සම්මුතියක වචනයක් හෝ වැරදීමකින්වත් අඩු උනොත් ඊට උරණ වෙති. ඒ බව ඒ සභාවේදීම පෙන්වමින්. නැගිට යන්නේ අපටත් පොඩි නායකකමක් තිබෙනවායයි කියමිනි. මේවා දාෂ්ටිවාදයෝ ය. මේවා කරපින්නාගෙන සිටිනතාක් අපිටනම් නිවනක් නැත.

ගිහි ගෙවල්වලත් තත්වය බොහෝදුරට එසේමය. දිනක් තම ස්වාමිදුව අසනීපවී බෙහෙත් ගෙන ඒමට ගියාය. ස්වාමිපුත්‍රයාට එදින කිසිදු වැඩක් නොවීය. ඔහු බෙහෙත් ගෙන ඒමට නොගියහ. ස්වාමිපුත්‍රයාට එදින කිසිදු වැඩක් නොවීය. ඔහු බෙහෙත් ගෙන ඒමට නොගියහ. ඔහු විධායක ශ්‍රේණියේ නිලධාරියෙකි. බෙහෙත් ගෙනා ස්වාමි දුව කීවේ නිව්මෝනියාවට එන්න පුළුවන් තත්වයක සිටින බැවින් ඉතා ප්‍රවේශම් වියයුතු බවයි. එසේ කී ඇය ඉතා අමාරුවෙන් එළවළු දෙකක් සමග බතක් පිළියෙල කළා ය. අසනීපය වැඩිනිසා ඇඳට ගොස් නිදාගත්තා ය. එදා ඒ විධායක ශ්‍රේණියේ නිලධාරියා දවල්ට නොකා නිදාගෙන තිබේ. හේතුව වලංවල තිබූ ආහාර වෙන භාජනවලට බෙදා මේසයට නොගත් බැවිනි. නමුත් අපේ කාශ්‍යප බුදුනාමුදුරුවන් වහන්සේ ඝටිකාර නැති දිනක එම ගෙදරට වැඩමවා ඇඳ දෙමාපියන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි කුස්සියට වැඩමවා වළං වලින් දානය පාත්‍රයට බෙදාගෙන වැඩම කර තිබේ. දිනක් දානය ගෙදරක දැන් වළඳන විට මා ලග සිටි හිමි නමක් මගෙන් මෙසේ ඇසීය. අර උස මහත සුදු මහත්මා හඳුනනවාද? මම නැතැයි කීවෙමි. ඔහු දෙස බලාගෙන ඉන්න කියා කී නිසා

මම එසේ කළෙමි. පඩික්කන් ඇල්ලීම, ඉඳුල් භාජනගෙන යාම ආදී සියල්ල කරන ඔහු දෙස බලා සිටි මම මගේ හිතවත් නිමියන්ගෙන් කවුදැයි ඇසුවට කීවේ. ශ්‍රේෂ්ඨාධිරකරණ විනිසුරු කෙනෙක් බවයි. ඔහු තමාගේ තනතුර උසාවියේ තබා අවුත් තම පන්සලේ දායක මහත්මයෙකු ලෙස ක්‍රියා කළ හැටි කාටත් ආදර්ශයකි. අපි කවුරුන් මෙසේ ක්‍රියා කරමින් හොඳ බමුණෙක් සහ බැමිණියක් වී සසර කෙටිකර ගනිමු.